

การจัดการเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคม สำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อส่งเสริมทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Social Psychology Content Management in General Education for 21st Century Skills Enhancement of Srinakharinwirot University Students

สุเมษย์ นกหลง^{1*}, ณัชวดี จันทร์ฟอง², เมทินี ทนงกิจ² และ สุธฤทัย จันทร์แจ่มช้อย³
Sumate Noklang^{1*}, Natchawadee Chanfong², Metinee Tanongkit² and Sudruthai Janchamchoy³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร การจัดสนทนากลุ่ม การสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนรายวิชาจิตวิทยาสังคมในรายวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน 4 คน และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เคยเรียนรายวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน 40 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลจากการวิจัยพบว่า เนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ควรส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ 1) พฤติกรรมทางสังคมระดับบุคคล ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคล สังคมประกิต เจตคติทางสังคม แรงจูงใจทางสังคม การรับรู้ทางสังคม และ 2) พฤติกรรมทางสังคมระดับกลุ่มทางสังคม ได้แก่ อิทธิพลทางสังคม กลุ่มทางสังคมภาวะผู้นำ และการบริหารความขัดแย้ง

คำสำคัญ: การจัดการเนื้อหา/ จิตวิทยาสังคม/ วิชาศึกษาทั่วไป/ ทักษะในศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of this research was to manage social psychology content in general education for 21st century skills enhancement of Srinakharinwirot University students. Data was collected by document analysis, focus group, observation, and in-depth interview. Key informants included: 1) four persons with experience as a lecturer at Srinakharinwirot University teaching social psychology subjects in general education. 2) 40 students at Srinakharinwirot University who had studied social psychology in general education. Data was analyzed by content analysis. Research results found that: social psychology content in general education for 21st century learning skills enhancement comply with the objectives of general education of Srinakharinwirot University, and should be divided into 2 levels of social behavior: 1) social behavior at the individual level: individual differences, socialization, social attitude, social motivation, social perception and 2) social behavior at the group level: social influence, social group, leadership, conflict management.

Keywords: Content Management/ Social Psychology/ General Education/ 21st Century Skills

¹ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Lecturer at Graduate School, Srinakharinwirot University

² อาจารย์ประจำสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Lecturer at Innovative Learning Center, Srinakharinwirot University

³ นักวิชาการศึกษา สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Educator at Innovative Learning Center, Srinakharinwirot University

* Corresponding author: sumate.swu@gmail.com

1. บทนำ

จิตวิทยาสังคมเป็นศาสตร์ที่ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมเพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอิทธิพล สถานการณ์รอบตัวเรา ด้วยการมุ่งสนใจวิธีที่มนุษย์มีอิทธิพลต่อกันโดยมีจุดหมายเพื่อให้มนุษย์เตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในสังคมโลก ในขณะที่เดียวกันก็เตรียมพร้อมในการหาวิธีสร้างสรรค์สังคม [1][2] ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและวัตถุ แต่ขาดการเติบโตทางจิตใจ สิ่งที่เกิดควบคู่จากความสำเร็จในการพัฒนากลับกลายเป็นปัญหาด้านสังคม ราชวิทยาลัยจิตวิทยาสังคมจึงมีส่วนสำคัญในการให้นิสิตได้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เกิดขึ้น เพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมของมนุษย์ พฤติกรรมทางสังคม ตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคม ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ปกติ และสภาวะทางจิตของมนุษย์ และแนวทางการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางสังคม ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และสถานการณ์ข้างต้นจึงได้จัดให้ราชวิทยาลัยจิตวิทยาสังคม เป็นรายวิชาหนึ่งในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

จากข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้ทุกมหาวิทยาลัยของไทยจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต เพื่อพัฒนานิสิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ กล่าวคือ มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรมรอบด้าน ประกอบด้วย รอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รอบรู้ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พร้อมพัฒนาตนเองให้มีทำที่ที่เหมาะสมกับสังคม พร้อมช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ตลอดจนเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อสังคมไทยและนานาชาติ [3] สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้รอบรู้ โดยผู้สอนมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ ผู้สอนควรยึดหลัก “สอนน้อย เรียนมาก” เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการเรียนรู้ นวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ทักษะชีวิต และพื้นฐานการประกอบอาชีพ [4][5] ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพของ Crossley [6] ที่ระบุว่า การเริ่มต้นพัฒนาการศึกษานั้นควรเริ่มต้นจากการพัฒนาการเรียนรู้ที่ควบคู่กันระหว่างสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาทางด้าน

วิชาชีพ เนื่องจากการทำงานจริงนั้น บุคคลทุกสาขาวิชา ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในสังคมอย่างลึกซึ้ง

ดังนั้นการเรียนการสอนรายวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงมุ่งเน้นการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์บนพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรม และการทำงานเป็นทีม ในลักษณะการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ นิสิตได้ค้นคว้าด้วยตนเอง นำไปสู่การปรับตัวในสังคมและพัฒนาตนเองจากประสบการณ์จริง ควบคู่กับการเรียนรู้ในชั้นเรียน และมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญให้นิสิตเกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดการจัดเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้พัฒนาองค์ความรู้ และเกิดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ทางสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย
เพื่อจัดเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. วัตถุประสงค์และวิธีการ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยมุ่งเน้นการจัดเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ดังนี้

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 4 คน

1.1 สำเร็จการศึกษาด้านจิตวิทยา

1.2 มีประสบการณ์สอนรายวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปอย่างน้อย 4 ภาคเรียน

1.3 มีผลการประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.00-5.00

2. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 40 คน

2.1 ผ่านการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มาแล้วไม่เกิน 2 ภาคเรียน

2.2 มีผลการเรียนรายวิชาจิตวิทยาสังคมใน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในระดับดี (B) ขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูล และการรวบรวมข้อมูล

การจัดเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสำหรับ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีเครื่องมือในการ
รวบรวมข้อมูลคือ การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary
Analysis) การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) การ
สังเกต (Observation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-
depth Interview) โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
ดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ
จัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในระดับอุดมศึกษา อัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ทักษะในศตวรรษที่ 21 และ
เนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคม ร่วมกับการวิเคราะห์
ปรากฏการณ์ทางสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
กรอบความคิดในการจัดเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคม
สำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2. การสนทนากลุ่มอาจารย์ที่มีประสบการณ์
สอนรายวิชาจิตวิทยาสังคม ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
เพื่อถอดประสบการณ์จากการสอนรายวิชาจิตวิทยา
สังคม ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตัวอย่างประเด็นการ
สนทนากลุ่ม “ท่านคิดว่าเนื้อหาที่มีอยู่ควรได้รับการ
พัฒนาเพื่อส่งเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 แก่นิสิตอย่างไร
โดยต้องมีความสอดคล้องกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป”

3. การสังเกต การเรียนรู้เนื้อหาในรายวิชา
จิตวิทยาสังคม ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคเรียนที่ 2/2558
ถึง 1/2559 เป็นการรวบรวมรายละเอียดพฤติกรรม
ความสนใจในการเรียนโดยสังเกตจาก การแสดง
ความคิดเห็นในชั้นเรียน การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
คุณภาพชิ้นงาน และการนำเสนอ

4. การสัมภาษณ์เชิงลึกนิสิตมหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ที่เคยเรียนรายวิชาจิตวิทยาสังคม ใน
หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่เกิน 2 ภาคเรียน จำนวน 40
คน เพื่อสะท้อนคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความ
จำเป็นในการเรียนวิชาจิตวิทยาสังคม ในหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ตัวอย่างข้อคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก
“นิสิตได้เรียนรู้หรือพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ของ
ตนเองจากการเรียนวิชาจิตวิทยาสังคมอย่างไร” และ
“นิสิตสามารถนำความรู้จากเนื้อหาใดของวิชาจิตวิทยา
สังคมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน”

3. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

จากการรวบรวมข้อมูลและการสังเคราะห์เพื่อ
การจัดเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคม สำหรับหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไปเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า

1. เนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ควรแบ่งเป็น 2 ระดับ คือพฤติกรรมทาง
สังคมระดับบุคคล และพฤติกรรมทางสังคมระดับกลุ่ม
ทางสังคม แจกแจงได้ดังนี้

1.1 พฤติกรรมทางสังคมระดับบุคคล
ประกอบด้วย ความแตกต่างระหว่างบุคคล สังคม
ประกิต การรับรู้ทางสังคม เจตคติทางสังคม และ
แรงจูงใจทางสังคม

1.2 พฤติกรรมทางสังคมระดับกลุ่มทางสังคม
ประกอบด้วย อิทธิพลทางสังคม กลุ่มทางสังคม
ภาวะผู้นำ และการบริหารความขัดแย้ง

2. เนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมในหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
และควรส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่
21 อธิบายได้ดังต่อไปนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชา
จิตวิทยาสังคมกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาวิชา
จิตวิทยาสังคมสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ
พฤติกรรมที่แตกต่างกันในสังคม มีแนวทางพัฒนา
ศักยภาพของผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลและ
สังคม จนไปสู่การสร้างสรรค์สังคมอย่างยั่งยืน ดังเช่น
เนื้อหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual
Difference) และสังคมประกิต (Socialization) ที่
สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะและสาเหตุที่ทำให้
บุคคลแตกต่างกัน นอกจากนี้เนื้อหาเรื่องเจตคติทาง
สังคม (Social Attitude)กลุ่มทางสังคม (Social
Group)และการบริหารความขัดแย้ง (Conflict
Management) ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พิจารณา
แยกแยะระหว่างข้อเท็จจริง (Fact) กับอารมณ์
ความรู้สึกของตนเอง (Feeling) เพื่อการลัดอคติที่
เกิดขึ้นในสังคม [1] [7] แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาวิชา
จิตวิทยาสังคม ดังกล่าวสอดคล้องกับหลักสูตรหมวด
วิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับ
ปรับปรุง 2552 ที่มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้เกิดความ
เข้าใจธรรมชาติของตนเอง ผู้อื่น และสังคม สามารถคิด

อย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ตลอดจนมีอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ [8] [9] เช่นเดียวกับข้อค้นพบจากการวิจัยของวรสรณ์ เนตรทิพย์ และ สุธฤทัย จันทร์เข้มชัย [10] ที่เสนอว่า เนื้อหาของรายวิชาศึกษาทั่วไปควรเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

โดยเฉพาะข่าวสารสภาพสังคมที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นรอบตัว และสามารถนำมาปรับใช้หรือพัฒนาตนเอง บนพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรม ดังตัวอย่างการสังเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เนื้อหา	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ตัวอย่างข้อความ
ความแตกต่างระหว่างบุคคล	อาจารย์	“สำหรับตัวเองคิดว่า การที่เด็กจะต้องไปอยู่ร่วมกับคนอื่น สิ่งที่ต้องตระหนักเป็นอย่างแรกคือ ทุกคนไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นการที่เราจะคาดหวังให้ทุกคนเข้าใจเรา ทำอย่างที่เราต้องการ มันเป็นไปได้ยาก แต่สิ่งที่เด็กจะทำได้ก็คือ ต้องรู้จักและเข้าใจตนเอง พร้อมทั้งจะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข”
	นิสิต	“...อย่างตอนที่ไปฝึกงาน ต้องเจอคนเยอะมาก แต่ละคนก็มีความต้องการหลายอย่าง คิดไม่เหมือนกันเลย รู้สึกว่ามันอยู่ยาก อึดอัด...มันทำให้นึกถึงตอนที่เรียนวิชาจิตวิทยาสังคม หนูเข้าใจว่าคนเรานั้นแตกต่างกัน เวลาทำงาน ก็เลยต้องปรับที่ตัวเราเอง แทนที่จะไปตั้งคำถามกับคนอื่น”
การบริหารความขัดแย้ง	อาจารย์	“นิสิตควรแยกแยะได้ว่า เรื่องไหนเป็นข้อเท็จจริง เรื่องไหนเป็นอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ก่อนที่จะกลายเป็นสาเหตุของสถานการณ์ที่ไม่สู้ดี...เพื่อที่จะหา win-win situation ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตนเองและบริบทของสังคมได้”
	นิสิต	“ผม get ตั้งแต่ตอนเรียนเรื่องนี้เลย อาจารย์เคยยกตัวอย่างข่าวอันหนึ่งที่เป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลแล้วกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างองค์กร ตอนนั้นอาจารย์ให้เลือกว่าถ้าเป็นผม ผมจะทำยังไง...มันทำให้เรารู้ว่าความขัดแย้งมันเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เราต้องรู้จักเลือกที่จะจัดการสถานการณ์ ให้มันไม่ขัดกับความรู้สึกตัวเอง ไม่เข้าตัวเอง แต่ก็ไม่เป็นอคติกับผู้อื่น ซึ่งมันก็ต้องแยกให้ออกว่าอันไหนจริง อันไหนอารมณ์ของผมเอง”

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีค่านิยมทางจิตใจ เป็นผู้ที่มีความรู้และใฝ่หาความรู้ สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว รู้เท่าทันปรากฏการณ์ทางสังคม ไม่

ตกเป็นทาสของวัตถุนิยม เกิดความมั่นใจ และมีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากเนื้อหาเรื่องแรงจูงใจทางสังคม(Social Motivation)และภาวะผู้นำ(Leadership) ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจสาเหตุของความปรารถนา ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของตนเองและกลุ่มในสังคม มีทักษะ

การโน้มน้าวให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม[11][12] ซึ่งสนับสนุนจากงานวิจัยของ ธนิตา เลิศพรกุลรัตน์[13] ที่พบว่า หากสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจแรงจูงใจในการรับรู้สภาพแวดล้อมที่ถูกต้องจะส่งผลต่อการเรียนรู้และการปรับตัวที่เหมาะสมกับสภาพสังคมนั้นๆ รวมทั้งเนื้อหาเรื่องการรับรู้ทางสังคม (Social Perception) และอิทธิพลทางสังคม (Social Influence) ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการสังเกต คิดวิเคราะห์ และตระหนักถึงพฤติกรรมทางสังคม เพื่อนำมาเป็นบทเรียนและพื้นฐานในการดำเนินชีวิต [14] และวิธีการเรียนแบบคิดแก้ปัญหา (Problem Based Learning) การเรียนด้วยกรณีศึกษา (Case Study) ส่งเสริมค่านิยมตามบรรทัดฐานทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม จนเกิดการพัฒนานวัตกรรม วิธีการทำงาน และทักษะการใช้ชีวิตในโลกปัจจุบัน [15] กล่าวคือ ไม่ยึดติดค่านิยมฟุ้งเฟ้อ ยกย่องและสนับสนุนผู้ที่ทำดีมีคุณธรรม ลดการเบียดเบียนผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการ

เปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน [4] สอดคล้องกับ ประยูร เทพนวล และ สิริลักษณ์ ทองพูน [16] และ สุเมษย์ หนกหลัง [17] ที่ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะต้องเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และรู้เท่าทันสังคมอย่างรอบด้าน ซึ่งเป็นการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าให้แก่สังคม ดังข้อสนับสนุนของ จตุพร พงศ์พีระ [18] ที่ว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะ ทักษะคิด ค่านิยม และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อเผชิญกับอนาคตด้วยภาพในทางบวก (Optimism) ที่มีทั้งความสำเร็จและความสุข ดังตัวอย่างการสังเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 2 จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถสรุปการจัดเนื้อหารายวิชาจิตวิทยาสังคม สำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดังรูปที่ 1

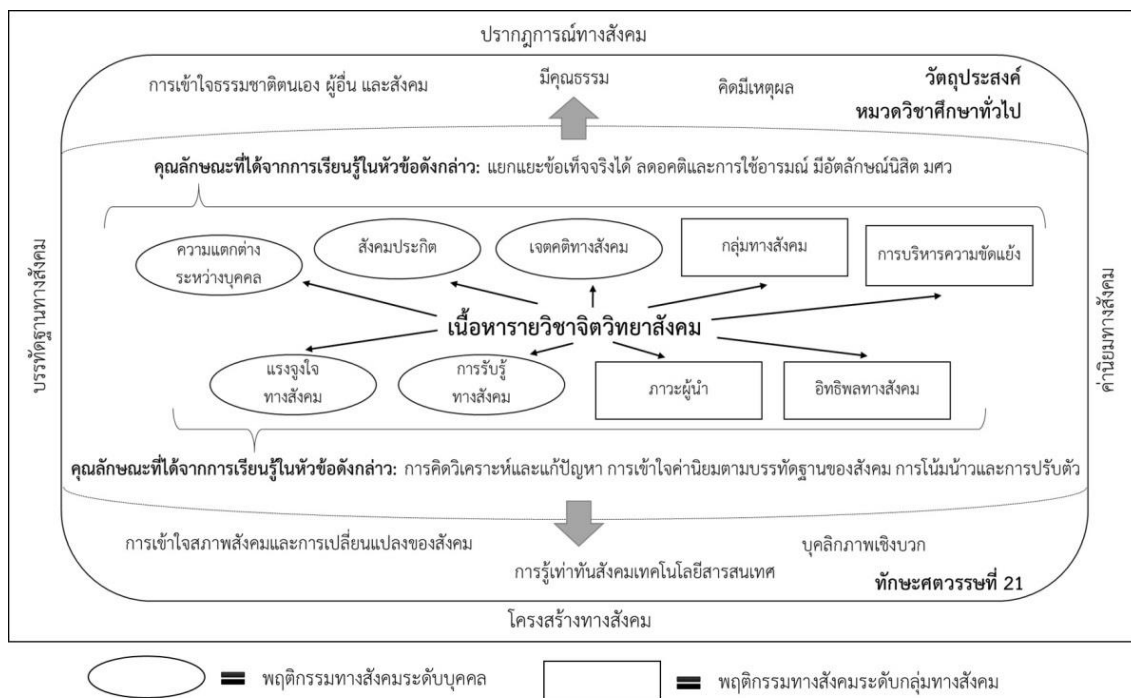
ตารางที่ 2 ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทักษะ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ตัวอย่างข้อความ
แรงจูงใจทางสังคม	อาจารย์	“จากที่เคยสอนมา นิสิตของเราไม่ค่อยมุ่งมั่น เพราะยังไม่แน่ใจในเป้าหมายของตัวเอง นั้นแสดงให้เห็นว่าเขายังขาดเรื่องแรงจูงใจในตนเอง และแรงจูงใจในสังคม เราควรให้นิสิตได้เห็นตัวอย่าง หรือได้ลองตั้งเป้าหมาย เพื่อสร้างแรงจูงใจอย่างสร้างสรรค์ จะได้มีแนวทางการดำเนินชีวิตของตัวเองอย่างถูกต้อง และต้องเน้นย้ำกับนิสิตว่าแรงจูงใจนั้นจะต้องไม่ส่งผลทางลบต่อสังคม.....”
	นิสิต	“...ตอนฝึกงาน เคยทำงานร่วมกับเพื่อน งานเยอะมาก แล้วเพื่อนก็เหมือนไม่ค่อยได้ช่วยอะไรเท่าไร พี่เลี้ยงกับหัวหน้างานก็คาดหวังกับผมอยู่เหมือนกัน ตอนนั้นมันกดดัน แต่มันผ่านมาได้ ผมจำคณบดีท่านหนึ่งที่อาจารย์เปิดในห้อง เรื่องเด็กที่มีแรงจูงใจในการสอบ ผมก็มาคิดว่า ถ้าจะผ่านเรื่องนี้ไปได้ มันต้องมีแรงจูงใจ มันต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพราะผมต้องฝึกงานให้ผ่าน จะได้เป็นโปรไฟล์ตอนไปทำงานจริง”
การรับรู้ทางสังคม	อาจารย์	“...ประสบการณ์มันทำให้คนเราแตกต่างกันนะ เด็กเรามาจากหลายคณะ ต่างกันทั้งความสนใจ ความถนัด โหนจะครูบาอาจารย์ในหลักสูตรเขาก็อีก ทำให้เรื่องเดียวกัน เด็กสามารถเข้าใจต่างกันได้...เรื่องนี้สำคัญนะ เราต้องสอนเด็กให้รู้เท่าทันการรับรู้ของตนเองว่า ในหนึ่งเหตุการณ์ คนเราสามารถมองไม่เหมือนกัน เข้าใจไม่เหมือนกัน และตีความในเรื่องนั้นไปคนละทาง สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กได้เข้าใจพฤติกรรมทางสังคมของคนอื่น ภายได้ความ

เชื่อว่า คนเราคิดต่างกันได้ แต่ไม่แตกต่างในความเป็นมนุษย์”

ตารางที่ 2 ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหารายวิชาจิตวิทยาสังคมกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

ทักษะ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	ตัวอย่างข้อความ
	นิสิต	“พอหลังจากเรียนอะคะ หนูก็เลยเอามาคิดว่า ตอนอยู่หอมันนั่งกับต๊อกรกะ เพื่อนบางคน อาจารย์คิดว่า แค่ว่า คนรวยต้องเป็นคนดี มันใช้หรือ อาจารย์ หนูว่าเพื่อนคนนี้รับรู้ทางสังคมผิดแน่ ๆ เพราะตอนอาจารย์สอน บอกว่า แบบนี้มันเป็น Error ทางความคิดอย่างหนึ่ง...มันทำให้เวลาหนูจะพูดอะไรออกไป หนูต้องหาข้อมูลก่อนตลอด”

ภาพที่ 1 สรุปผลจากเนื้อหาวิชาจิตวิทยาสังคมสำหรับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็นคือ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำคัญต่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาจิตวิทยาสังคมควรนำผลการวิจัยและการอภิปรายผลไปประยุกต์ใช้ให้

เหมาะสมกับสภาพนิสิตของตนเองเพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะสำคัญการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรทำการจัดเนื้อหารายวิชาศึกษาทั่วไปวิชาอื่นๆ และนำมาเปรียบเทียบผลการวิจัยถึงประเด็นความสอดคล้องและความแตกต่างในการส่งเสริมให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 แก่นิสิตของตนเอง

4. เอกสารอ้างอิง

1. จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
2. นพมาศ อู่พระ (ธีรเวคิน). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2553.
3. จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา. เอกสารประกอบการสอนวิชา มศว 151 การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์. กรุงเทพฯ: สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2560.
4. วิจารย์ พานิช. วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์; 2555.
5. วิจารย์ พานิช. การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล; 2556.
6. Crossley, M & Sprague, T. Education for sustainable development: Implications for small island developing states. *International Journal of Educational Development* 2014; 35(March): 86-95
7. อริยา คูหา. เอกสารประกอบคำสอน 286-301 จิตวิทยาสังคม. ปัตตานี: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2556.
8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (หลักสูตรปรับปรุง 2552). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2552.
9. ลมแล้ง (นามปากกา). นวัตกรรมและจุดเปลี่ยน มศว 2546-2554. กรุงเทพฯ: ศูนย์สารสนเทศและประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2553.
10. วรสรณ์ เนตรทิพย์ และ สุดฤทัย จันทร์เข้ม ช้อย. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (SWU) ที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2557.
11. สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาสังคม: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น; 2546.
12. จำรอง เงินดี. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์; 2552.
13. ธนิตา เลิศพรกุลรัตน์. รายงานการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายแรงจูงใจ การรับรู้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนของวิชาศึกษาทั่วไป และวิธีการเรียนรู้แบบรู้ลึก. กรุงเทพฯ: สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2559.
14. อีระชน พลโยธา. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2556.
15. ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2557.
16. ประยูร เทพนวล และ สิริลักษณ์ ทองพูน. ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21. วารสารหาดใหญ่วิชาการ 2557; 12(1): 85-98.
17. สุเมษย์ หนกหลัง. กิจกรรมเสมือนชุมชนเพื่อการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ในชุมชน: การบูรณาการแนวคิดสู่การปฏิบัติ. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. 2558. 5(2): 1-13.
18. จตุพร พงศ์พีระ. สารวิชาหลักและทักษะการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21. บทความทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รุ่นที่ 5 สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: 42-51.